

յաթուոյ, եւ աքսորեաց զնա Կայսրն Ձենոն հանդերձ որդւովք իւրովք 'ի գղեսկն Կապադովկեայ, ուր սովաւ լըլուկ վճարեցան 'ի կենաց: Հա'ն Ձենոն զհրովարտակն միարանութեան ըստ թելադրութեան Ակակիոսի հայրապետի, յորում մերժէր զժողովն Քաղկեդոնի: Վճարեցաւ Ձենոն 'ի կենաց, և ա'ւ ծիրանին Անաստաս (491): Սկիզբն լինէր սաստկութեամբ յուզելոյ մեծի դժտութեան յեպիսկոպոսունս զժողովոյն Քաղկեդոնի, որոց կամակից իսկ էր Կայսրն. ընկեցան յաթուոյ ոմանք յերեւելի եպիսկոպոսաց և աքսորեցան, ընդ որս էին Եղիա հայրապետ Երուսաղէմի և Սարայ վանահայր:

Ձժողովն Քաղկեդոնի 'ի սկզբանէ և այսր ոչ ընկալաւ եկեղեցին Հայոց, այլ միայն 'ի զննին եկաց հանդիսի խառնութեանց եւ դժտութեանց եպիսկոպոսաց և այլոց, որ եւ զկնի ինքեան եւս ունէր հասանիլ: Ոչ ընկալան նաեւ Եգիպտացիք, Եթովպացիք և Ասորիք, այնքան հակառակեալ միմեանց մինչեւ շաղախել զձեռս եւ ներկել զսեղանս արեամբ, զորմէ ասացաք սուղ ինչ բանիւ: Ի ժողովի անդ ոչ գտան 'ի հարցն Հայոց. զի մեծն Սահակ եւ սուրբն Մեսրոպս վաղ իսկ վախճանեալ էին, եւ որք մնացին զկնի նոցա չէր հնար թողուլ զաշխարհն անխնամ, զի արդէն հուրն Պարսկական Ստրուշանաց և սպառնալիք թագաւորին ահ արկանէր բառնալ և ջնջել զՔրիստոնէութիւն յաշխարհէն Հայոց, և տնկել 'ի տեղի նորա զկրօնս մոգութեան: Թէպէտ եւ Հայք խնդրեցին օգնութիւն 'ի Թէոդոսէ, այլ տարաժամ վախճան նորա եղև խափան խոստմանն. իսկ Մարկիանոս ոչ միայն անտես արար զխնդիրս Հայոց, այլ և զաշինս կռեաց ընդ թագաւորին Պարսից՝ չ'լինիլ ձեռնտու Հայոց ոչ զինուք եւ ոչ այլ ինչ իրօք, յորմէ վստահութիւն առեալ նորա անկատկած դիմեաց 'ի վերայ աշխարհին Հայոց, որ և եղև պատերազմն Վարդանանց (451), ուր անկան բազումք ընդ զօրավարին, իշխանք և վարդապետք մեր վտարեցան յօտարութիւն եւ տառապեցան 'ի դանս, 'ի բանտս եւ 'ի մահունս իսկ գլխովին, զորոյ հանգամանս գրեցին երկար Եղիշէ եւ Ղազար վարդապետք ականատեսք. զի թէպէտ քաւորս Յովհաննու Մանգակունուց